



ایران

سمن‌ها و فعالان اجتماعی از مشکلات و راهکارهای پیش روی حوزه زنان می‌گویند

اجرایی کردن سیاست‌های حوزه زنان به‌دور از سیاست‌زدگی

مهسا قوی‌قلب
خبرنگار

با شروع کار دولت جدید و روی کار آمدن مدیران جدید در کلیه حوزه‌ها، حالا معاونت امور زنان و خانواده رئیس‌جمهوری نیز مشمول تغییراتی ساختاری شده است، از آنجایی که زنان، نیمی از جمعیت هر کشوری را تشکیل می‌دهند، بررسی مشکلات و واگذاری مسائل این قشر از اهم مسئولیت‌های دولت به شمار می‌رود که در عین حال با یاری نهادهای غیردولتی، تسهیل امور میسر می‌شود. سازمان‌های مردم‌نهاد، برخاسته از بطن جامعه هستند و با درک درستی از معضلات زندگی مردم، می‌توانند، یکی از بازوهای پرقدردان دولت برای رفع چالش‌ها و موانع موجود باشند، از این‌رو برای هم‌اندیشی و همکاری سمن‌ها و فعالان سیاسی - اجتماعی نشستی با حضور انسیه خزعلی، معاون رئیس‌جمهوری در امور زنان و خانواده برگزار شد و در این نشست پیشنهادها، مسائل و مشکلات این حوزه مطرح شد تا بسیاری از برنامه‌ها و کارهای رزمین ماندن‌های که نیاز است، در دستور کار قرار بگیرد، مطرح شود و به بهترین شکل به مرحله عمل برسد.

به گزارش «ایران» **انسیه خزعلی**، معاون رئیس‌جمهوری در امور زنان و خانواده با اشاره به اینکه سازمان‌های مردم‌نهاد باید در کنار دولت و جلوتر از حاکمیت حرکت کنند، گفت: دولت در بحث محرومیت‌زدایی حامی سازمان‌های مردم‌نهاد است. سازمان‌های مردم‌نهاد با جان و دل روی نیازهای جامعه متمرکز هستند، نشست با این سازمان‌ها، شروع خجسته‌ای است و امیدوار هستم که سازمان‌های مردم‌نهاد همراه ما باشند و دست در دست هم روی مشترکات از همه گروه‌ها، اقشار و جناح‌ها در این مسیر گام برداریم. جایگاه سمن‌ها در دولتی که به نام و شعار دولت مردمی شناخته شده ارزشمند است، سمن‌ها، سازمان‌های داوطلبانه غیرسیاسی، غیردولتی و عام‌المنفعه هستند و امیدواریم این حرکت گسترش پیدا کند و شاهد آن باشیم که این سازمان‌ها به عنوان یک سرمایه

اجتماعی که می‌تواند تسهیلگر باشند، مشکلات را از نزدیک حس کنند و کمک حال دولت باشند. سازمان‌های مردم‌نهاد باید بر وعده‌ها و برنامه‌هایی که دولت داده ناظر باشند و چگونگی اجرای آن را متذکر شوند، همچنین نصیحت‌کننده و خیرخواه باشند و مشکلات را بگویند و به‌خوبی مسائل را به دولت منتقل کنند و در حقیقت ناظر بر کار دولتمردان باشند، در عین حال دولت هم در بحث محرومیت‌زدایی حامی این سازمان‌ها است. او اضافه کرد: شعار معاونت امور زنان و خانواده عدالت فراگیر است، عدالتی که بتواند در همه بخش‌ها و در میان همه اقشار اهدافی را برای ارتقای زنان دنبال کند و در عین حال هم جنبه‌های مختلفی اعم از مسائل سیاسی، اجتماعی، علمی و فرهنگی را شامل می‌شود. البته یکی از مسائلی که در معاونت زنان در همه دوره‌ها مطرح بوده، سیاست‌زدگی است که در همه دوره‌ها هم اتفاق افتاده است. سیاست‌زدگی باید از معاونت زنان جدا شود و محرومیت‌زدایی نیز در همه عرصه‌ها باید صورت بگیرد. حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی، علمی و پژوهشی باید به سمت عدالت فراگیر پیش رود و در بحث بین‌الملل هم باید زن ایرانی بیش از پیش شناسانده شود.

■ لزوم حمایت‌های دولت برای پیشبرد امور فعالان سازمان‌های مردم‌نهاد

در ادامه این نشست، که به‌صورت تلفیقی، حضوری و مجازی بود، تعدادی از فعالان سازمان‌های مردم‌نهاد نیز به ارائه نظرات و مشکلات خود پرداختند. **رنگس شیخ‌اسدی**، یک فعال سازمان مردم‌نهاد در کرمان، گفت: می‌توان کارهای ارزشمندی را در جنوب کرمان انجام داد، این منطقه از ثروتمندترین مناطق کشور است، اما متأسفانه یکی از محروم‌ترین مناطق کشور به شمار می‌رود. طرح بزرگ خانه اشتغال و مهارت را با دست خالی راه‌اندازی و زنان سرپرست خانوار را دور هم جمع کردیم و در عرصه صادرات خرما مشغول هستیم، بانوان این منطقه می‌خواهند، فعالیت اقتصادی

داشته باشند، اما شرایط مهیا نیست و در جلسات، مسئولان بیشتر به اشتغال و طرح‌های آقایان توجه می‌کنند و چنان‌که باید و شاید به مشکلات خانم‌ها پرداخته نمی‌شود، استان ما ظرفیت‌های زیادی دارد و نیاز است که امکانات بیشتری برای جذب نیروهای خانم و افزایش آمار اشتغال زنان در اختیار داشته باشیم. **لیلا عسگری** از استان کرمانشاه هم با اشاره به مشکلات موجود در خصوص فروش محصولات در خارج از کشور توضیح داد: طی سه سال، هفت نمایشگاه در اقلیم کردستان برگزار کردیم و فروش خوبی داشتیم، اما مشکلات در این عرصه زیاد است، به عنوان مثال به حمایت‌های اداری جهت اخذ مجوزها نیاز داریم، ما بدون هیچ پشتیبانی و حمایتی در حال کار کردن هستیم، باید به زنان وام قرض الحسنه داده شود تا پول اولیه برای شروع کار داشته باشند. در حال حاضر ۹۸ درصد فروش موفق داریم و می‌توانیم این ظرفیت را تا اندازه قابل توجهی افزایش دهیم. در عین حال بسیاری از زنان بدسرپرست هستند و نیاز به مشاوره خانواده دارند، امیدوارم خانم خزعلی در رفع این قبیل مشکلات بتواند ما را حمایت کند. ما شما را به عنوان رئیس‌جمهوری زنان کشور می‌شناسیم و تمام مطالبات خود را از شما می‌خواهیم.

لیلا شامیلی از استان اصفهان هم با بیان اینکه یکی از عمده‌ترین وظایف سازمان‌های غیر دولتی حوزه خانواده، بحث کاهش طلاق و بحران‌های بعد از طلاق است، گفت: سیاست‌های این حوزه کافی نیست و دچار نقص است، موفقیت‌های خوبی داشتیم اما در این حوزه رنگ خطر شنیده می‌شود، بحث طلاق در حال خروج از مساله است و کم‌کم به بحران و آسیب تبدیل خواهد شد. خانواده‌ای که سال‌ها دچار مشکل است، با دو یا سه جلسه مشاوره مشکل حل نمی‌شود. برای کاهش طلاق چند نهاد باید دست به دست هم دهند و تنها به میان آوردن مراکز مشاوره و دادگستری در قالب سه جلسه مشاوره، مشکلات را حل نخواهد کرد. موضوع مهم این است که در بحث کاهش طلاق، مراکز تربیتی

تعبیه شود، راهکارها در خصوص جلسات مشاوره در مدت زمان بسیار طولانی‌تری به سرانجام خواهد رسید. خواهشی که از شما دارم این است که نقش نهادهای حمایتی را در کنار مراکز مشاوره در نظر بگیرید. **کاوہ قادری** از استان کردستان هم در ادامه این نشست گفت: شما با مجموعه مشکلات ما آشنایی دارید، مشکلات در این منطقه زیاد هستند. ما انتظار معجزه نداریم و می‌دانیم که مشکلات یک شبه حل نمی‌شود اما می‌خواهیم تمامی مشکلات به صورت کارشناسی و به مرور زمان برطرف شوند و انتظار داریم تا پس از چهار سال حداقل در یک حوزه خاص موفقیت‌هایی کسب شود. فقر اقتصادی، خشونت خانگی، اجبار به ترک تحصیل دختران، افزایش کودک‌همسری و در عین حال پیر دختری از جمله مشکلات حائز اهمیت این استان هستند.

سیده مریم الشریعه رضازاده از شیراز هم، با تأکید بر اینکه فعالیت مجموعه مرتبط با بیانه گام دوم انقلاب در بخش سبک زندگی است، بیان کرد: با توجه به ظرفیت استان، تشک‌های مردمی و نمایندگان از مجموعه‌های دولتی در کنار هم فعالیت می‌کنند. نمایندگان زن شورای شهر و فردی به نمایندگی از نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی در نشست‌ها حضور دارند، لازم است روحانیت مساجد نیز در نشست‌های ما حاضر باشند تا مسائل روز را در مساجد مطرح کنند و از ظرفیت مساجد برای این مساله استفاده شود. به برخی مسائل باید توجه بیشتری شود، به عنوان نمونه لباس نامناسب توسط فروشندگان مرد فروخته می‌شود که به این مساله باید رسیدگی شود. در مورد کمپ‌های خواهران هم آمار کمپ‌ها زیاد است، اما آنها نیاز به حمایت دارند، زیرا زنان بعد از ترک اعتیاد از آنجایی که شغل و مهارتی ندارند و آموزش هم در خصوص مشاغل ندیده‌اند، دوباره به کمپ‌ها باز می‌گردند.

■ تاب‌آوری خانواده‌ها

فاطمه مقیمی، دکترای مدیریت استراتژیک و بازاریابی و عضو هیأت‌رئیس اتاق بازرگانی تهران گفت: کانون

زنان بازرگان به‌عنوان بخش خصوصی با ۲۲ شعبه در سراسر کشور فعال است. بیش از سه هزار عضو دارد. دختران ما با مشقت زیاد تحصیل خود را انجام می‌دهند و انتظار دارند که نقشی اثرگذار در اقتصاد کلان و خرد کشور داشته باشند. نگاه دانشگاهی خانم خزعلی می‌تواند فرصت‌های بسیار خوبی برای دختران و زنان ایرانی در راستای اثربخشی سازنده در جامعه داشته باشد.

محمدصادق بیجنندی، معاون

آموزشی و کارآفرینی جهاد دانشگاهی از تهران نیز در ادامه این نشست بیان کرد: جهاد دانشگاهی، نهادی توسعه‌ای دانش‌بنیان است و خدمت‌گزار مردم به شمار می‌رود و در حوزه‌های پژوهش و فناوری حوزه فرهنگ، آموزش و اشتغال فعالیت دارد. ما در حوزه پژوهش و فناوری بیش از ۱۲۶ گروه پژوهشی داریم، پژوهشگاه‌هایی همچون رویان و ابن‌سینا از زیر مجموعه‌های ما هستند که در حوزه مرتبط خانواده فعال هستند. در حوزه فرهنگی هم جهاد دانشگاهی از اساس در شاخه فرهنگ کار می‌کند. امیدوارم در مدیریت جدید همکاری‌ها بیش از پیش توسعه پیدا کند و گام‌های جدید و اثرگذارتری بتوانیم برداریم.

فقیهه حسین‌زاده، دکترای جامعه‌شناسی مداخله‌گر و مشاور اجتماعی معاونت اجتماعی ناجا در

خانواده تدارک دیده است. نکته چهارم راه‌اندازی شبکه ملی اطلاعات و مدیریت فضای مجازی است و نکته بعدی که بسیار مهم است، سواد و دانش رسانه‌ای است که البته حرکت‌های مردمی و نهادهای انقلابی این کار را شروع کرده‌اند، اما می‌طلبد با حمایت‌های جدی حاکمیتی این موضوع دنبال شود.

مقام معظم رهبری نیز در این زمینه با طرح موضوع مردم‌سالاری دینی و عمل به آن با برقراری جلسات هم‌اندیشی با اقشار مختلف از نخبگان، جوانان، دانشجویان، مداحان، شعرا، زنان و... نسبت به این امر اهتمام جدی دارند و با بیانه گام دوم انقلاب، زمینه نقش‌آفرینی بویژه جوانان را فراهم می‌آورند و با تکیه بر علم و معنویت در بیانه گام دوم و نیز پیشرفت همه‌جانبه راه را برای حضور آحاد مردم فراهم می‌نماید لذا با این ظرفیت زیرساختی عمیق، لازم است سمن‌ها با پشتیبانی معاونت زنان و خانواده رئیس‌جمهور و سایر نهادهای حاکمیتی اقدامات جدی در اجرایی شدن بیانه گام دوم را فراهم آورند.

در قانون حمایت از خانواده یا قانون حمایت از اطفال به‌درستی به نقش و فعالیت دستگاه‌ها پرداخته شده، گفت: متأسفانه در عین حال به زیرساخت‌ها توجه نشده است و بنده به عنوان قاضی در مواجهه با افراد زیر ۱۸ سال دختر و پسر در خصوص خشونت خانگی و قرار دختران وقتی با چنین شرایطی مواجه می‌شوم، مشخص نیست، باید به کدام دستگاه یا نهاد مربوطه در خصوص رفع معضلات مراجعه کرد. دستگاه‌های دخیل باید سازوکار مشخصی در جهت همکاری در کنار قوه قضائیه داشته باشند، ایجاد کارگروه‌های تخصصی در حوزه‌هایی مانند فقر، اعتیاد، طلاق و حاشیه‌نشینی که مورد تأکید مقام معظم رهبری هم بوده و هست، موضوعی است که باید به آن توجه بسیاری شود؛ مساله دیگر عملیاتی کردن در کوتاه‌ترین زمان ممکن در جهت تأمین فضای اسکان امن برای زنان و کودکان بی‌سرپرست است.

■ پیوست‌های زنان و خانواده باید بموقع به رسانه ملی برسد

عصمت سپهری، مشاور امور زنان و خانواده صدا و سیما نیز در این نشست با اشاره به اینکه باید حلقه ارتباطی محکمی با معاونت زنان ایجاد شود، گفت: پیوست‌های زنان و خانواده باید بموقع به رسانه ملی برسد، گرہ‌های اصلی خانواده باید باز شود، اولویت‌های اصلی، بحث ازدواج و فرزندآوری است، در حال حاضر ما ۱۳ میلیون مجرد داریم و در ۳۰ سال آینده جزو کشورهای سالمند هستیم. هم‌اکنون ۳ میلیون زن نابارور داریم که باید به حل مشکلات آنها رسیدگی شود. سند تحول بنیادین آموزش و پرورش برای تربیت معلمان و مربیان نیز به‌طور جدی باید مورد نظر قرار بگیرد، همچنین در خصوص سند تربیت جنسی کودک با توجه به رده‌های سنی نیز باید



افراد نخبه را به ما با رزومه معرفی کنید، تا در چیشن مدیران و کارشناسان از این استعدادها استفاده شود. خداوند باران لطف و رحمتش را بر ما ببارد تا بتوانیم گوشه‌ای از مشکلات خانم‌ها را حل کنیم. ما باید یک خانم سرپرست خانوار را با کرامت توانمند کنیم، تحت پوشش داشته باشیم و بیمه کنیم. اینها در اولویت‌های نخست کار معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری قرار دارد

آگاهی‌رسانی شود. ارتقای سواد رسانه‌ای و آموزش سواد رسانه‌ای به خانواده و مشاوران نیز از جمله مباحث مهمی است که می‌توان با افزایش اعمال آن شاهد افزایش کارکردهای مثبت خانواده بود.

انسیه خزعلی، در پایان این نشست با اشاره به اینکه نظرات کلیه فعالان به صورت مستقیم در سایت معاونت قابل بارگذاری است و آنها را دریافت می‌کنیم، بیان کرد: افراد نخبه را به ما با رزومه معرفی کنید، تا در چیشن مدیران و کارشناسان از این استعدادها استفاده شود. خداوند باران لطف و رحمتش را بر ما ببارد تا بتوانیم گوشه‌ای از مشکلات خانم‌ها را حل کنیم. ما باید یک خانم سرپرست خانوار را با کرامت توانمند کنیم، تحت پوشش داشته باشیم و بیمه کنیم. اینها در اولویت‌های نخست کار ما قرار دارد. از جمله وظایف و کارهایی که در همین ابتدای امر انجام شده، این است که درخواست داریم سنواتی که برای خانم‌های هیأت علمی وجود دارد، دو سال اضافه شود یا برای زنان روستایی در پنج مورد توانستیم جذب اعتبار داشته باشیم، در خصوص اشتغال زنان روستایی و تعلق قرض الحسنه به آنها، استان‌های محروم در اولویت قرار دارند، در زمینه مجردین دهه ۶۰ و مجرد قطعی نیز طرح‌ها و راهکارهایی در حال ارائه است تا از میزان تجرد و مجرد قطعی کاسته شود.

سومین آیتمی است که در حوزه زنان و دختران وجود دارد، یکی از وظایف مهم معاونت آموزش‌های عمومی در سطح جامعه با استفاده از رسانه‌های مکتوب، خبرگزاری‌ها، صدا و سیما و نهادهای فرهنگی است و این ظرفیت باید فعال شود. در مساله فرزندپروری هم خانواده‌ها باید آموزش ببینند، حوزه دیگری که باید به آن اشاره کرد ارتباط بین زن و شوهر است، متأسفانه نه تنها دچار ضعف فرزندپروری در خانواده‌ها هستیم، بلکه همسران نیز بلد نیستند در محیط خانه با یکدیگر تعاملی منطقی داشته باشند، همچنان که با افزایش آمار خشونت‌های خانگی در دوران کرونا متوجه شدیم، زن و شوهر نمی‌دانند چطور با یکدیگر برخورد کنند و درگیری‌های کلامی و روانی خانواده چنان افزایش یافت که رتبه اول مسائل اورژانس اجتماعی را به خود اختصاص داد، این در حالی است که تا قبل از کرونا رتبه چهارم و پنجم را داشت. خانواده‌ها متأسفانه آموزش‌های ارتباطی ساده را هم ندیده‌اند. به گفته علی‌گو، کودک‌آزاری نیز یکی است که باید به‌صورت فوری به آن پرداخته شود. کودک‌آزاری به فضای عاطفی، روانی شیفت شده و در خصوص مداخلات روانشناختی، نیاز است که الگوهای ساختاری، اجتماعی تقویت شود. **ابراهیم وثیقی**، قاضی دادگاه اطفال و نوجوانان نیز در این نشست با بیان اینکه